

[Helga Pedersen.]

at opstå også under appellen eller første gang under appellen, således at taksationskommissionen eventuelt bliver den første myndighed, der skal tage stilling til spørgsmålet, og det bør måske overvejes, om dette skal fremgå af lovtæksten, eller om en bemærkning i tillægsbetænkningen er nok eller en udtalelse fra den højtærede minister kan være tilstrækkelig.

Desværre lykkedes det os ikke at få flertal i udvalget for, at taksationskommissionens formand bør være dommer. Justitsministeriets lovkontor har givet en klar saglig og stærk begrundelse for en sådan ordning, og jeg kan for mit vedkommende bare henvise hertil. Jeg kan gøre opmærksom på, hvad der er citeret i betænkningens bemærkninger til nr. 7, hvor det udtales:

„Der må således ved fastsættelsen af reglerne om taksationskommissionens sammensætning tages væsentligt hensyn til, at prøvelsen ved denne kommission til dels skal erstatte en juridicel prøvelse, og dermed lægges vægt på processuelle retssikkerhedssynspunkter.“

Justitsministeriets lovkontor siger videre:

„Disse betragtninger er almindeligt anerkendt i lovgivning og praksis vedrørende sammensætningen af ankenævn.“

Og lovkontoret slutter med at sige:

„... det må forekomme principielt betænkeligt at fravige den herved angivne linje.“

Man kan så naturligvis lade være at støtte vort forslag om en sådan ordning, men det kan vist ikke ske på sagligt grundlag.

For så vidt angår landinspektørerne, har vi det standpunkt, at deres bistand kun bør påbydes ved den første kommissionsbehandling, og der bør være adgang til at benytte lokal bistand. Er der undtagelsesvis behov for denne art af bistand i taksationskommissionen, kan der jo tilkaldes sagkyndig bistand efter lovforslagets § 9.

Jeg synes, vi har en stærk begrundelse for vort forslag. Hvis man af politiske grunde ikke vil lytte til den sagkundskab, man selv kan stille på benene, henviser vi til, hvad professor Poul Andersen, vor største retslærde på forvaltningsrettens område og en jurist, der gennem år er trænet i praktisk arbejde af tilsvarende art, siger om spørgs-

målet. Han siger, hvis jeg må citere ganske kort, i Ugeskrift for Retsvæsen 1964, side 73-74:

„Til bistand for ekspropriationskommissioner og taksationskommissioner skal der beskikkes „en eller flere ledende landinspektører“. Dette er taget fra jernbaneforordningen, ellers ville man vel ikke have fundet på den besynderlige betegnelse.“

Videre siger han om denne beskikkelse:

„Dette er for taksationskommissionernes vedkommende en urimelig ordning“, og han tilføjer:

„Forslaget er overraskende for den, der i mere end 25 år har været formand for en taksationskommission, der aldrig har haft bistand af en landinspektør og aldrig savnet sådan bistand.“

Med disse ord tror jeg nok professor Poul Andersen rammer lige i centrum af denne sag. Jeg tror ikke, der er nogen anden forklaring på lovforslagets bestemmelse, end at man vil slæbe den gamle ordning med sig endnu nogle år, ligesom man gør det med selve kommissariusordningen, betegnelserne og placeringen i lønklasser o.s.v.

Efter den gamle ordning havde landinspektøren jo den ledende stilling i taksationskommissionen. Det bliver ændret nu, men han får altså efter regeringens forslag lov til at beholde betegnelsen og monopolet.

Det er overraskende, at regeringen ikke har kunnet nå til enighed om en bestemmelse om, at ekspropriationsmøderne er offentlige. Vi har fået en besvarelse om, hvorledes praksis er i denne sag, og man skulle så tro, at spørgsmålet ikke er særlig stort. Jeg har forstået, at regeringspartiernes modvilje er begrundet for det første med hensynet til lokalernes størrelse, altså dette at ekspropriationskommissionerne har møde i små lokaler, hvor der ikke er plads til den lokale referent. Det er nu en begrundelse, der ikke vejer særlig tungt. Der findes også retssale, som ikke er særlig store, og dog er offentlighedsprincippet jo gennemført. Videre har man, som også den ærede ordfører for socialdemokratiet var inde på, henvist til hensynet til ikke at besværliggøre forligsforhandlinger, der jo er en vigtig del af ekspropriationskommissionernes virksomhed. Jeg må sige, jeg forstår overhovedet